

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/523/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214202319
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2214202319.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Martina Valentová a členov senátu: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Daniel Ilavský, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 5C/77/2014-90 zo dňa 27.5.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu (ktorou sa žalobca od žalovanej domáhal zaplataenia náhrady škody vo výške 125,- Eur a peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 660,- Eur majúcej vzniknúť žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica, pretože tento nerozhodol o žiadosti exekútora o udelenie poverenia v zákonom stanovenej lehote). Zároveň žalovanej súd právo na náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 3, § 4, § 5, § 6, § 9, § 19 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku, čl. 48 Ústavy SR, čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pričom o náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Súd vychádzal zo zistení, dňa 8.12.2010 podal súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý na Okresný súd Senica žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného žalobcu proti povinnému, ktoré konanie je vedené pod sp. zn. 13Er/1285/2010. Okresný súd Senica uznesením zo dňa 9.6.2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, z dôvodu že exekučný titul bol v rozpore so zákonom. V danom prípade exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok. Súd mal zato, že novelu Exekučného poriadku účinnou od 1. 6. 2010 podľa § 44 ods. 2 lehota 15 dní pre vydanie poverenia neplatí, ak je exekučným titulom podľa § 42 ods. 2 písmena c) a d) Exekučného poriadku rozsudok rozhodcovského súdu. V danom prípade tak nedošlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia, ani k nesprávnemu úradnému postupu súdu, ktorý by spočíval v nesprávnej aplikácii právnych predpisov. Samotné rozhodnutie o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia nemožno považovať za nesprávny úradný postup súdu, pretože postup súdu nebol neefektívny (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky 2 Cdo 129/97 zo dňa 29.6.1999). Výsledkom sudcovskej činnosti súdu je, že súd žiadosti o vydanie poverenia vyhovie, alebo žiadosť zamietne. Zo zákona nevyplýva, že len musí vždy súd žiadosti žalobcu vyhovieť. Práve táto rozhodovacia činnosť je podstatou súdnictva a nemožno ju vyhodnotiť ako nesprávny úradný postup

(uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky 25 Cdo 1018/2007 zo dňa 25. 8. 2009). Ako nesprávny úradný postup nevyhodnotil súd ani procesný postup exekučného súdu pred vydaním rozhodnutia. Procesný postup smeroval k vydaniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti, jeho výsledkom bolo vydanie rozhodnutia, preto procesný postup bol efektívny. Nešlo o nesprávny úradný postup. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4 Cdo 24/2004 vyplýva, že nesprávny úradný postup možno vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou predpísaného postupu štátneho orgánu, alebo účelu postupu štátneho orgánu, či už súvisí alebo nesúvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu a tento postup nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia a preto súd nevyhodnotil ako nesprávny úradný postup podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. a nevyhodnotil tak ani procesný postup súdu, ktorý mu predchádzalo. Z uvedených dôvodov za splnenia zákonných podmienok podľa ust. § 6 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z.z. rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia bolo možné skúmať len z hľadiska jeho nezákonnosti, žalobca však nepodal voči nemu riadny opravný prostriedok a nepredložil ani rozhodnutie príslušného orgánu, ktorým by bolo rozhodnutie zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť, a ktorým by bol súd viazaný. Z týchto skutočností potom vyplýva, že žalobca si nesplnil prvú podmienku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím, keď nepreukázal nesprávny úradný postup a nezákonné rozhodnutie. Keďže všetky podmienky musia byť splnené kumulatívne, pri aplikácii logického výkladu je nadbytočné a nevhodné dokazovať splnenie ďalších podmienok. Súd môže návrh zamietnuť nespĺnením čo i len jednej podmienky. Pre nespĺnenie ďalších dvoch podmienok súd preto v ďalšom nezdôvodňoval. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovanej sa súd zaoberal aj premlčaním nároku. Premlčanie sa podľa ustálenej súdnej praxe skúma len u existujúceho nároku. Súd dospel k záveru, že nárok žalobcu na náhradu škody neexistuje, preto vznesenou námietkou premlčania sa súd v ďalšom nezaoberal. V zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. úspešnej žalovanej vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi, ktorý v konaní nebol úspešný. Žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila, pričom zo spisu trovy žalovanej nevyplývajú. Súd z dôvodov uvedených žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. Ako odvolacie dôvody uviedol dôvody obsiahnuté v § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f), písm. h) O.s.p., ods. 2 písm. c) a f) O.s.p. Žalobca predovšetkým namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá nadobudla účinnosť až po založení zodpovednostného právneho vzťahu, čo má za následok nesprávnosť súdneho rozhodnutia, ktoré musí byť zrušené. Súd svojím rozhodnutím de iure i de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Podľa odvolateľa súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, ktorá existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, čo exekučný súd ignoroval a na čo zo zákona nemal oprávnenie. Podľa odvolateľa ďalej súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akéhokoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napríklad i rozsah nevybavenej súdnej agendy. Žalobca vôbec nechápe aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom.

Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), c) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z.z.) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže

napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p.

Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvostupňového súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov prvostupňového súdu sa potom žiada dodať už len nasledovné:

Žalobca sa svojou žalobou z dôvodu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Senica vo veci sp. zn. 13Er/1285/2010, ku ktorému malo dôjsť k udeleniu poverenia súdnemu exekútorovi po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty v rozpore s § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, domáhal náhrady majetkovej škody v celkovej výške 125,- Eur. Táto škoda predstavuje podľa žalobcu náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím súdu o nej. Zároveň si žalobca uplatnil i náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 518,16 Eur (55,- Eur za každý mesiac omeškania) s tým, že samotné konštatovanie porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v § 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného v čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup žalobca videl v tom, že súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty s omeškaním viac ako 281 dní.

Z obsahu spisu Okresného súdu Senica sp. zn. 13Er/1285/2010 vo veci oprávneného žalobcu proti povinnej Alene Biháryovej, pre vymoženie 144,- Eur istiny s príslušenstvom, pri ktorej exekučným titulom mal byť rozhodcovský rozsudok bolo zistené, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým bola Okresnému súdu Senica podľa podanej pečiatky doručená dňa 8.12.2010 a Okresný súd Senica o nej rozhodol uznesením č.k. 13Er/1285/2010 - 35 zo dňa 9.6.2011 tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie zamietol. Z uvedeného teda nesporne vyplýva, že predmetné poverenie bolo vydané po 182 dňoch a nie s omeškaním 281 dní, ako tvrdí žalobca.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad kumulatívneho splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na žalobcovi.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladom. Je však možné a to aj z ustálenej judikatúry vyvodiť, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorý nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľa tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj pri porušení povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z údajného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie

exekúcie nekonal v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď rozhodnutie vydal po uplynutí lehoty 15 dní od doručenia žiadosti súdu.

V zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase doručenia predmetnej žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia Okresnému súdu Senica (od 1.6.2010 do 31.5.2011), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

V zmysle § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že v čase predmetného konania Okresného súdu Senica zákonná lehota 15 dní na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi pre exekučné tituly, ktorými sú rozhodnutia rozhodcovských súdov, ako tomu bolo i v danom prípade, neplatila a teda zákon vydanie rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora v prípade, že exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok žiadnou lehotou nelimitoval. Odhliadnuc od uvedeného zákonná lehota 15 dní od doručenia žiadosti v zmysle cit. ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku s poukazom na jeho znenie platí iba vtedy, ak súd vydá poverenie exekútorovi na vykonanie exekúcie. Na rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora ale zákon v citovanom ustanovení žiadnu zákonnú lehotu nestanovuje. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd zhodne s prvostupňovým uzatvára, že postupom dotknutého súdu v danej veci nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu z dôvodu, že by súd nedodrжал zákonné lehoty a teda k porušeniu povinnosti súdu vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Závery prvostupňového súdu v tomto smere sú preto plne správne.

Pokiaľ ide o posúdenie nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Senica v danej veci, ktoré by malo spočívať všeobecne v zbytočných prietahoch pri rozhodovaní o predmetnej žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia je potrebné poukázať na to, že všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z. z. až v prípade, ak o existencii prietahov už bolo rozhodnuté oprávneným orgánom. V dotknutej veci neboli žiadnym z príslušných orgánov konštatované prietahy v konaní (napríklad v dôsledku sťažnosti žalobcu na prietahy, v dôsledku žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, v dôsledku rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní sudcu, prípade rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, v ktorých by bolo konštatované, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov), pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom nie je orgánom kompetentným pre vyslovenie takéhoto záveru. Ako na to poukazuje dôvodová správa k novele § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. účinné od 1.1.2013, pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prietahov dopustil napr. Najvyšší súd SR jeho postup by mal byť preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prietahov v súdnom konaní sú oprávnené iba zákonom zmocnené orgány. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že zákonodarca možnosť súdu vychádzať len z takýchto podkladov v konaní o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, výslovne zakotvil v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. až s účinnosťou od 1.1.2013.

Ako odvolací súd už vyššie konštatoval, základné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci musia byť splnené kumulatívne. Keďže potom podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci, s poukazom na vyššie

uvedenú argumentáciu splnená nebola, nemohol vzniknúť žalobou uplatnený nárok navrhovateľa, ani nadväzne nemôžu byť splnené podmienky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou a ani vznik škody, resp. ujmy. Vzhľadom na to už potom nie je potrebné a bolo by nadbytočné a v rozpore so zásadou hospodárnosti občianskeho súdneho konania skúmať existenciu škody a nemajetkovej ujmy, ako aj ich rozsah. Tiež by bolo nadbytočným i nedôvodným vysporiadať sa s ďalšou odvolacou argumentáciou žalobcu (sčasti i nesúladnou s argumentáciou prvostupňového súdu), ktorá je vzhľadom na vyššie uvedené už irelevantná a nespôsobilá zvrátiť výsledok konania. Navyše pokiaľ ide o namietané nerozhodnutie o návrhu žalobcu na prerušenie konania, podanie takéhoto návrhu z obsahu spisu súdu prvého stupňa nevplyva.

S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu v celom rozsahu, rozhodol vecne správne a preto odvolací súd s použitím § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnutý rozsudok, včítane správneho výroku o náhrade trov konania, (odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého) potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., pričom v odvolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si ich náhradu návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.